

PORTRET

SAAR SCHEERLINGS

STOFFEN STAPELEN

In een piepklein gehucht in de Bourgogne maakt Saar Scheerlings stoere, maar aabare talismannen. Ontstaan omdat de vorm van een opengevouwen theedoosje haar triggerde.

Tekst Ellen Leijser | Fotografie kunst Jonathan de Waart/Galerie Fleur & Wouter

LINKERPAGINA
Talisman sculpture,
gemaakt van
schuimrubber,
diverse stoffen
en garens, metaal,
2020, particuliere
collectie.

PORTRET
Saar Scheerlings
in haar atelier in
Saint-Thibault.

W

at een bijzondere werkruimte heb je!

'Ja, het is de oude zolder van mijn huis. Hij is heel hoog en een beetje donker, maar ik wil er nog dakramen plaatsen. Bijna drie jaar geleden ben ik naar

Frankrijk gegaan. Eerst heb ik een tijdje in het vakantie-huisje van mijn schoonouders gewoond, vorig jaar december heb ik dit huis gekocht.'

Je woont in een piepklein gehucht in de Bourgogne.

Bevalt Frankrijk?

'Ik vind het fijn om te werken zonder prikkels; afgezonderd zijn, zonder mensen om je heen die iets van je willen. De manier van leven hier bevalt me heel goed. Het is fijn, een mooie omgeving met veel natuur, tegelijkertijd is er ook veel schoonheid, mooie spullen en brocantes, lekker eten, veel kwaliteit van leven.'

Klinkt als vakantie.

'Nou, ik ben nu vooral aan mijn huis aan het klussen. Nieuwe vloer, wanden, elektra, ik ben flink aan het

renoveren, dat doe ik allemaal zelf. En dan heb ik ook nog een heel erf met schuren, een oud bakhuisje, oude fruitbomen en een moestuin. Het voelt niet als vakantie, maar ook nooit als echt werken.'

Is je Franse omgeving van invloed op je kunst?

'Ik stond een paar maanden geleden op Art Rotterdam en ik werd daar toch wel wat zenuwachtig van. Mijn werk is zó anders. Uiteindelijk was het gelukkig een groot succes, maar ik merkte wel dat het wat met me deed, de aanwezigheid van andere kunstenaars en al dat publiek. Hier heb je dat natuurlijk helemaal niet, de koeien loeien niet meer of minder om wat ik doe. Ik denk dat dat goed voor me is. Het helpt me om een heel eigen manier van werken te hebben.'

Maar je moet wel geïnspireerd raken, toch?

'Ik kijk veel naar ambachten, klederdrachten en gebruiksobjecten van verschillende culturen en tijden. In musea en online is zo veel te vinden. Laatst vond ik bijvoorbeeld geweldige filmpjes hoe in Ethiopië grote hutten worden geweven, zo inspirerend om al die stappen te zien. En vijf jaar geleden heb ik een tijd in India gezeten in het weversdorpje Manali in de Himalaya. Die periode is nog steeds belangrijk voor mijn werk. Het is een dorp waar vroeger alles draaide om het weven.' ▶

PORTRET

**LINKERPAGINA
LINKSBOVEN**
Bottle, geglazuurd
keramiek, 2021,
particuliere collectie.

RECHTSBOVEN
Karaf, geglazuurd
keramiek, 2020,
particuliere collectie.

LINKSONDER
Talisman sculpture,
gemaakt van
schuimrubber,
diverse stoffen en
garens, metaal, 2020,
particuliere collectie.

RECHTSONDER
Bottle, geglazuurd
keramiek, 2021,
particuliere collectie.

RECHTS
Out of body, gemaakt
van antiek linnen
en kant, stijfjesel,
ijzerdraad, 2020.

Foto: Sjoerd Kaibhofer/Crafts Council Nederland

PORTRET

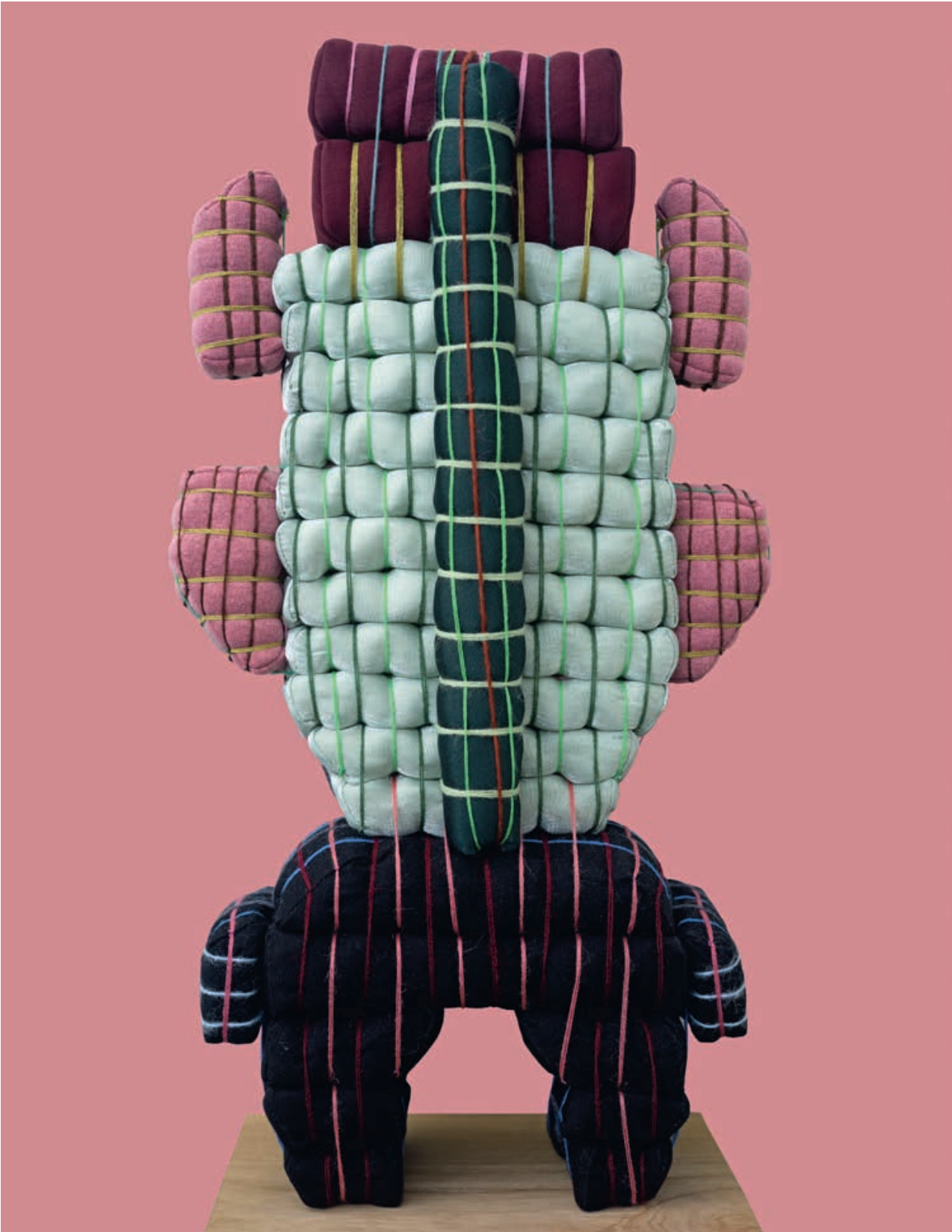

Foto: Lank den Hartog

Waarom ging je daarheen?

‘Ik kende het helemaal niet. Ik ben gewoon met een vriendin op de bonnefooi naar India gegaan. We dachten: we gaan iets met textiel doen. We liepen een weverijtje binnen en daar zaten drie mannen te werken, maar er stonden zes weefgetouwen. We mochten aan de andere werken. Dat was superleuk en een heel bijzondere ervaring. Wat zo inspirerend was, is dat het leven van die mensen draait om het weven, de schapen, het kammen en het wassen van de wol. Al die onderdelen maken zichtbaar hoe hun leven daar eruitziet. Het klopte een-op-een met hun leven. De huizen zien er zo uit omdat ze weven; ze dragen wollen kleding omdat er veel schapen zijn. Alles is er een logisch geheel. Dat vind ik boeiend. Het was heel natuurlijk, met veel aandacht voor de handelingen die je doet.’

En het gaat jou ook om die handelingen.

‘Precies. Simpel gezegd: ik stapel de stoffen dingen en die knoop ik aan elkaar. De handeling die ik doe, ziet er zo uit. In feite zijn het aan elkaar geknoopte dingen, dat knopen zelf is ook de esthetiek van een werk. En in grotere lijnen van mijn proces: ik hou van de transformatie van materialen door er verschillende dingen mee te doen, verschillende ambachtelijke handelingen op los te laten.’

Je werkt met bijzondere stoffen, zoals matrassen van een failliet vakantiepark of kleding uit de kringloop. Hoe kom je daaraan?

‘Toen ik begon, dacht ik: ik kan wel naar een stoffenwinkel gaan, maar dan kan ik niet kiezen. Daar is zo veel aanbod in kleur en in materiaal. Ik vind het juist heerlijk om beperkt te worden. Nu in Frankrijk ben ik met wit linnen gaan werken, omdat je hier veel oud linnen hebt. Ik vind het fijn om dat wat op mijn pad komt onderdeel te maken van wat ik doe. Soms omschrijf ik mijn proces als een soort handelsroute, als een havenstad waar van oudsher culturele uitingen zijn ontstaan. Het is altijd een kruisbestuiving van reizigers en expedities en mijn werkwijze is misschien ook wel zo: er meert iets aan, dat komt aan land en wordt opgenomen.’

Betekent dat ook dat jouw werk al doende ontstaat?

‘Ja, eigenlijk wel. Ik schets ook weleens, hoor. Mijn keramiek komt altijd voort uit schetsen. Maar verder heb ik er geen houvast in, het gebeurt gewoon. Ik kreeg bijvoorbeeld een kratje zijdeverf van iemand en ben toen de oude lapjes zijde die erbij zaten gaan beschilderen.’ ▶

LINKS

Talisman sculpture, gemaakt van schuimrubber, diverse stoffen en garens, metaal en essenhout, 2020, particuliere collectie.

BOVEN

Expositie *Sight by Sight* bij Galerie Fleur & Wouter, najaar 2020.

PORTRET

BOVEN

Een inwonster van het weversdorp Manali. Ze draagt een geruite doek zoals die op de weefgetouwen worden gemaakt daar. Het weefgetouw is

als balkon gebouwd op de uitstekende constructiebalken van het huis.

RECHTSBOVEN

Saar Scheerlings aan het werk in Saint-Thibault.

Saar Scheerlings (1990) woont en werkt in Le Manpas in de Bourgogne. Ze is in 2014 afgestudeerd aan de Design Academy in Eindhoven en wordt vertegenwoordigd door Galerie Fleur & Wouter in Amsterdam. saarscheerlings.nl, galeriefleurenwouter.com

Je maakt sinds tweeënhalf jaar talismannen. Hoe zijn ze op je pad gekomen?
‘Het is het onvoorspelbare van het proces. Ik wilde iets doen met de geruite doeken uit Manali. Ik ben draden om kartonnetjes gaan wikkel- len, als een soort kleurensamples. Omdat ik te weinig kleuren had, ben ik gaan schilderen. Daaraan raakte ik zo verslingerd dat ik wel honderd ruitjes op kartonnetjes heb geschilderd. Daarmee maakte ik collages, totdat de vorm van een opgevouwen theedoosje me triggerde. Ik wilde ze driedimensionaal maken, dus werden het bouwwerkjes.’

En de talisman was geboren.

‘Ja, al heb ik niet van tevoren bedacht dat ik zo’n ding wilde maken. Toen ik er een paar had gemaakt, realiseerde ik me dat ze op talis- mannen lijken. Ze hebben iets soldaatachtig: ze stralen een zekere trots uit, alsof ze iets willen beschermen. Ik vind ze heel open, alsof ze geadopteerd willen worden: kom maar hier, ga maar iets met mij aan, dan ben ik er voor jou. Je kunt er zelf een betekenis aan geven. Dat gebeurde vroeger ook. Bij die oude handelsroute waar ik het zojuist over had, ontstonden nieuwe culturele expressies waar pas later een betekenis aan werd gegeven. Ik vind dat mooi: je geeft het aan de wereld en de wereld mag bepalen hoe ze het opneemt.’

Waar ben je nu mee bezig?

‘Ik heb het afgelopen jaar ook heel ander werk gemaakt. De talis- mannen lijken heel werelds, ze doen denken aan iets Mexicaans, aan

Afrikaanse *tribes* of Japanse *warriors*. Mijn andere project is juist gebaseerd op Nederlandse klederdrachten. Daarvoor heb ik textiel gesteven, naar oud-Hollandse recept. Als je het stijft, kun je het heel goed vormen; dus ook weer bouwen met stoffen. Daar is een aantal nieuwe werken uit ontstaan, een soort figuren, maar zonder dat ze een lichaam hebben. Dit werk is gebaseerd op de Neder- landse streekdrachten en dan vooral hoe mutsen werden gemaakt. Wij hadden een sterke traditie van grote sculpturale mutsen, die nu niet meer gedragen worden en ‘lichaamloos’ op sokkels in musea staan. Hoewel het iets compleet anders is, beïnvloedt het elkaar ook. Ik ben nu de talismannen ook in het wit gaan maken. In die zin voelt het alsof ze bij elkaar horen, al zijn de talismannen speelser en losser.’

Reis je nog veel, of is Frankrijk nu de reis?

‘Voor corona zou ik eigenlijk naar Mexico gaan. Ik vind het heel grappig: iedereen begint altijd over Mexico bij mijn werk, terwijl ik nog nooit in Mexico ben geweest. Ik kijk er ook niet naar, weet niets van dat land. Ik ontmoette op Art Rotterdam een man die zei: “Ik koop iets van je als je belooft dat je naar Mexico gaat, haha.” Aan de ene kant heb ik daar wel zin in, maar aan de andere kant: ik weet niet of het nodig is om de wereld over te vliegen. Je kunt ook op andere manieren nieuwe culturen ontmoeten of verrassende ervaringen opdoen.’ R

*‘Wat op mijn
pad komt,
wordt
onderdeel
van mijn
werk’*

*Talisman sculpture,
gemaakt van
schuimrubber,
diverse stoffen
en garens, metaal,
2020, particuliere
collectie.*